

[Valdemar Sørensen.]

Det ærede Medlem Hr. Hasle nævnte Skattespørgsmaalet. Jeg skal naturligvis ligesom det ærede Medlem ikke i Dag udtale mig om, hvorvidt dette Spørgsmaal ved Domstolene faar den ene eller den anden Afgørelse. Jeg skal blot sige, at var det kun Skattespørgsmaalet, der var Lejere og Husejere imellem, saa gik det endda, men Forholdet er jo det, at naar der for en almindelig 2 Værelser Lejlighed skal dækkes Skatter til et Beløb af 10—15 Kr., forlanger vedkommende Ejer 50—60—100 Kr. mere i Leje om Aaret. Det er jo Tendensen. Der er slet ikke Tale om, at man kun vil have dækket de Udgifter, der er paaløbet Administrationen paa den ene eller den anden Maade, nej, man benytter simpelt hen de øjeblikkelige Forhold, Lejlighedsknapheden, til at forlange saa meget mere. Det, der er Tale om, er slet ikke sagligt begrundede Huslejer, det er en Udnyttelse af de foreliggende Konjunkturer, og det er denne Udnyttelse, der forekommer os helt urimelig paa Baggrund af den foreliggende Lejesituation. Naar de ærede Medlemmer har ført deres Argument om det politiske Hensyn i Marken, mener jeg, at jeg har haft Ret til at gøre disse Bemærkninger imod dem.

Jeg skal i øvrigt ogsaa henlede Opmærksomheden paa den i Gaar behandlede Forespørgsel, som fik Tilslutning fra de ærede Modpartiers Side. Jeg ser ikke rettere, end at der med Hensyn til den Stilling, man tog til denne Forespørgsel fra Oppositionspartiernes Side, med lige saa god Ret fra vor Side kunde siges, at der laa politiske Motiver bagved netop af den Slags, som det ærede Medlem nu vil skyde os i Skoene. Vi siger slet ikke, at det var Tilfældet, men Oppositionspartierne tog jo i Gaar den Stilling at forsvare, at danske Landarbejdere skulde nøjes med en Løn paa 2 Kr. 50 Øre—3 Kr. om Dagen, og hvis de Herrer ikke vil have det opfattet som en politisk Stilling, var det saa deres saglige Stilling, jeg nævnte her?

Hartel: Det Forslag, som her foreligger til Behandling, tilsigter at beskytte de Lejere, som i et længere Tidsrum har beboet deres Lejligheder, mod Opsigelse før den 31. Marts 1940; altsaa en Udvidelse af den Ret til at være fritaget for Opsigelse, som er hjemlet i den gældende Husjelov.

Jeg tror ikke, at man kan beskyldte min Gruppe for at have den mindste vælgermæssige Interesse i det foreliggende Lovforslag, men det er dog ikke ukendt, at vi lige fra første Færd har støttet denne Lovgivning,

og jeg agter ogsaa i Dag at tilsige vor Medvirkning til dette Forslags Gennemførelse, men det hindrer ikke, at vi beklager, at det er nødvendigt stadig væk at lappe og at lave Smaaændringer i Lovgivningen, idet vi havde ønsket at naa frem til en vis konsolideret Tilstand paa dette Omraade, hvor baade Lejere og Ejere maatte affinde sig med Forholdene og kunde træde i et vist Samarbejdsforhold til hinanden. Ved at fortsætte Lovgivningen vil Gnidningerne fortsætte, og det vil ikke kunne undgaas, at mange Ejere betragter den Udvidelse, som her tilsigtes gennemført, som et Forsøg paa at gribe prisregulerende ind i Lejeforholdet. Efter min Opfattelse vil i det lange Løb ingen prisregulerende Foranstaltninger kunne hjælpe paa Huslejeforholdet, hvis der ikke er tilstrækkeligt Byggeri og tilstrækkeligt med Lejligheder. Ellers vil det i det lange Løb føre derhen, at Huslejeniveauet stiger grundet paa, at der er for faa Lejligheder til Raadighed. Naar der tales om rigeligere Tilgang af nye Boliger, maa jeg have Lov til paa ny at henvise til det, jeg sagde i Foraaret vedrørende Forslaget om nye Boliger for børnerige Familier, hvis Forelæggelse Indenrigsministeren jo ogsaa havde Ansvaret for, nemlig at man maa vinde den private Bygherre for Boligspørgsmaalet, saaledes at han med sit fulde Initiativ og den Kapital, han raader over, træder til og gør sin Indsats. De Tal, som er tilgængelige, viser, at den Indsats, der kan gøres fra det offentlige Side, kun er en ringe Stimulans, en Slags Indsprøjtning, som ikke har nogen afgørende Betydning for Byggeriet her i Storbyen.

Det kan heller ikke nægtes, at Baggrunden for, at dette Forslag har maattet forelægges her i Dag, er den, at der er for ringe Boligbyggeri. Paa et givet Tidspunkt i Aar var der 25 pCt. ledige inden for Byggefagene mod 15 pCt. i 1937, og Tallene for Lejligheder under Opførelse var i Januar 1937 12 800, men i Januar 1938 7 800, i Februar 1937 13 600 og i Februar 1938 8 700, og jeg kunde fortsætte med det Talmateriale, jeg blot her har til min Raadighed, længe og vise, at den samme Bevægelse er til Stede inden for hele Aaret. Det skal medføre Boligknaphed og Fordyrelse. Den bedste Vej til at fremme Boligbyggeriet er utvivlsomt at skabe Mulighed for et lavere Renteniveau, afskaffe en Del af den Fordyrelse, som finder Sted gennem Valutacentralen, gennem Prisaftalerne og at hindre en stadig Forhøjelse af hele Omkostningsniveauet ogsaa gennem de Lønninger, som betales. Med Hensyn til det første Spørgs-